

با امام حسین
علیه السلام
در سایه قرآن

سید علیرضا جعفری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

با امام حسین (ع) در سایه قرآن

نویسنده:

سید علیرضا جعفری

ناشر چاپی:

موسسه فرهنگی تبیان

فهرست

۵	فهرست
۶	با امام حسین(ع) در سایه قرآن
۶	مشخصات کتاب
۶	مقدمه
۶	توسل به اهل بیت
۷	سرزنش دشمنان اهل بیت
۷	پیروی از اهل بیت
۷	پاداش پیروی از اهل بیت
۷	پرسش از ولایت اهل بیت در قیامت
۸	احترام به اهل بیت
۸	جدال میان اهل بیت و بنی امیه
۸	اهل بیت، حکمرانان الهی
۸	طهارت و عصمت اهل بیت
۸	اهل بیت منبع علوم
۸	پیوستن به اهل بیت و دوستی با ایشان
۹	اهل بیت همواره در حال عبادت
۹	اهل بیت سرچشمه روشنایی‌ها
۹	نعمت دینداری و ولایت اهل بیت
۹	اهل بیت و آگاهی از رویدادهای آینده
۹	پاورقی

با امام حسین (ع) در سایه قرآن

مشخصات کتاب

نویسنده: سید علیرضا جعفری

ناشر: موسسه فرهنگی تبیان

توضیحات: با امام حسین (ع) در سایه قرآن

زبان: فارسی

تعداد صفحات: ۶

مقدمه

پیامبر اکرم (ص) فرمود: «من دو چیز گرانمایه در میان شما به یادگار می‌نهم: کتاب خدا و خاندانم. این دو هرگز از یکدیگر جدا نمی‌شوند تا آنکه در قیامت کنار حوض کوثر بر من وارد آیند.» [۱]. این حدیث به حدیث ثقلین معروف شد و تمام فرقه‌های مسلمین آن را در کتب معتبر خویش نقل کردند؛ اما به فرموده خمینی کبیر «خودخواهان و طاغوتیان قرآن کریم را وسیله‌ای ساختند برای تداوم بخشیدن به حکومت‌های غاصب و ضد قرآنی خویش و مفسران حقیقی قرآن و آشنایان به حقایق آن را، که سراسر قرآن را از پیامبر اکرم (ص) دریافت کرده بودند، با بهانه‌های گونه‌گون عقب زدند و با توطئه کثیف خود، در حقیقت قرآن را از صحنه خارج کردند.» [۲]. ممکن است پرسید: آیا فهم قرآن تنها در توان معصومان (علیهم السلام) است و دیگر مردم حق ندارند، بدون مراجعه به روایات اهل بیت، از قرآن بهره گیرند؟ در پاسخ باید گفت: ما مانند اخباری‌ها نیستیم که فهم قرآن را یکسره مخصوص اهل بیت (علیهم السلام) بدانیم؛ بخشی از آیات محکّمات و بینات نامیده می‌شود و هر کس، به شرطی که با زبان عربی و شأن نزولها و یک سلسله مباحث لازم دیگر به طور صحیح آشنایی کافی داشته باشد می‌تواند از آن بهره گیرد؛ اما می‌دانیم که آیات قرآن دو دسته‌اند: محکّمات و متشابهات. [۳] برای فهم آیات متشابه جز تمسک به راسخان در علم اهل بیت (علیهم السلام) راهی نیست. طبق تصریح شیعه و سنی، قرآن کریم در موارد متعددی به مقام و موقعیت اهل بیت (علیهم السلام) و عصمت و طهارت و ولایت آنها اشاره کرده است. در این فرصت، آن دسته از روایات سالار شهیدان حضرت ابی عبدالله الحسین (ع) درباره برخی از آیات قرآن کریم، که در خصوص اهل بیت عصمت (علیهم السلام) وارد شده، مورد توجه قرار می‌دهیم و جانهای خود را با کلمات نورانی آن فاتح اقلیم وجود جلالی دیگر می‌بخشیم. چه گویم در مقام آن دلایرام زبان من زبون و خامه‌ام خامباید توجه داشت که در برخی از روایات، آن حضرت تنها راوی حدیث است که از پیامبر اکرم (ص) یا امیرمؤمنان (ع) نقل می‌کند؛ ولی ما تنها به روایاتی اشاره می‌کنیم که در آن امام (ع) خود سخنی فرموده یا پرده از حقیقتی برداشته است. البته این سخن با نقل مواردی که آن حضرت از رسول اکرم یا امیرمؤمنان مطلبی پرسیده و سپس پرسش و پاسخ را باز گفته است، منافات ندارد؛ زیرا به هر حال خود حضرت در متن جریان حضور داشته است. به هر ترتیب امام حسین (ع) در این دسته از روایات به تبیین بطنی از بطون قرآن پرداخته، از تأویل، تفسیر یا شأن نزول آیات پرده برمی‌دارد و گاه برای بیان حقیقتی به آیه استدلال می‌کند.

توسل به اهل بیت

در ذیل آیه ۶۲ سوره بقره امام (ع) فرمود: اگر آنها [یهودیان] با نیتی صادق و عقیده‌ای درست از عمق جان خدای را به «محمد و

آل پاکش» می‌خواندند تا نگاهشان دارد... حتما خداوند با کرمش به آنها پاسخ می‌داد؛ اما کوتاهی کردند... [۴].

سرزنش دشمنان اهل بیت

در ذیل آیه ۹۷ سوره بقره امام (ع) می‌فرماید: همانگونه که یهود را به جهت دشمنی با جبرئیل (ع)، مورد مذمت قرار داده؛ دشمنان «اهل بیت» را نیز مشمول سرزنش خویش گردانیده است. زیرا به اعتقاد آنان نیز جبرئیل (ع) و فرشتگان مقرب خدا برای یاری رساندن به محمد (ص) و علی (ع) فرود می‌آمدند... [۵].

پیروی از اهل بیت

امام (ع) به اشاره پدر گرامی‌اش حضرت امیرمؤمنان (ع) در توضیح مراد از «ناس»، در آیه ۱۹۹ سوره بقره می‌فرماید: مقصود از آن، ما اهل بیت هستیم و به همین جهت، خداوند می‌فرماید: از همان جایی که مردم (ناس) کوچ می‌کنند، کوچ کنید. [و پیروی از اهل بیت را پیشه خویش سازید] [۶]. در آیه ۷۵ سوره انفال می‌خوانیم:... و خویشاوندان نسبت به یکدیگر در احکامی که خدا مقرر داشته [از دیگران] سزاوارترند. امام (ع) فرمود: هنگامی که این آیه نازل شد، از رسول خدا (ص) درباره تأویل آن پرسیدم. رسول خدا (ص) فرمود: به خدا سوگند، جز شما کس دیگری را قصد نکرده است و شما همان خویشاوندان من هستید. پس هرگاه من از دنیا رفتم، پدرت علی (ع) نسبت به من و جانشینی من سزاوارتر است؛ و هرگاه پدرت از دنیا برود، برادرت حسن (ع) بدان سزاوارتر است؛ و آنگاه که حسن (ع) از دنیا برود، تو بدان مقام سزاوارتری. گفتم: ای رسول خدا، بعد از من چه کسی شایسته آن مقام است؟ فرمود: پسر علی. به همین ترتیب نام یکایک ائمه اطهار (علیهم السلام) را برشمرد؛ هر کدام را بعد از دیگری شایسته‌تر به خلافت دانست و در پایان فرمود: غیبت در زمان نهمین فرزندان به وقوع می‌پیوندد. این ائمه نسل تو اند، خداوند علم و فهم مرا به ایشان عطا کرده است و سرشت آنها از سرشت من است. خدایا این مردم را چه می‌شود که با آزار خاندانم مرا می‌آزارند؟! خداوند شفاعتم را نصیب ایشان نگرداند. [۷].

پاداش پیروی از اهل بیت

در آیه ۲۹ سوره رعد می‌خوانیم: «آنان که ایمان آوردند و عمل صالح انجام دادند، طوبی و بهترین سرانجامها در انتظارشان است.» امام (ع) می‌فرماید: این آیه در مورد امیرمؤمنان نازل شده است. «طوبی» درختی است در خانه وی در بهشت و هیچ میوه‌ای در هیچ خانه‌ای از خانه‌های بهشت نیست؛ مگر آنکه شاخه‌ای از این درخت در آن وجود دارد. [۸]. خداوند در آیه ۷۱ سوره اسراء می‌فرماید: «روزی که هر گروهی را با پیشوا و امام خویش می‌خوانیم...» امام (ع) فرمود: آری، پیشوایان دو دسته‌اند؛ امامی که مردم را به هدایت دعوت می‌کند و مردم از وی پیروی می‌کنند و به سعادت می‌رسند و امامی که مردم را به گمراهی فرامی‌خواند و مردم نیز از وی پیروی می‌کنند. [و در تباهی غوطه‌ور می‌گردند]

پرسش از ولایت اهل بیت در قیامت

خداوند در آیه ۳۶ سوره اسراء می‌فرماید: «چشم و گوش و دل، تمامی اینها مورد پرسش و بازخواست قرار می‌گیرند.» امام (ع) فرمود: [رسول خدا (ص) فرمود]:... به عزت پروردگرم سوگند، تمامی امت من در روز قیامت بازداشته می‌شوند و از ولایت امیرمؤمنان (ع) بازخواست می‌گردند. [۹].

احترام به اهل بیت

در آیه ۸۲ سوره کهف می‌خوانیم: «... و اما آن دیوار، از آن دو یتیم در آن شهر بود و زیر آن گنجی متعلق بدانها وجود داشت و پدرشان مردی نیکوکار بود. پروردگارت می‌خواست آنها به حد بلوغ برسند و گنج خود را بیرون آورند...» امام به یکی از منحرفان می‌فرماید: به خاطر احترام چه کسی آن دیوار برای این دو یتیم محفوظ ماند؟ مرد گفت: پدرشان امام فرمود: آیا پدر آنها بهتر بود یا رسول خدا؟ آن مرد بدین وسیله به مقام و عظمت آن خاندان پی برد و سرافکنده و شرمسار گردید. [۱۰].

جدال میان اهل بیت و بنی‌امیه

شخصی از آن حضرت درباره آیه ۱۹ سوره حج پرسید. خداوند در این آیه می‌فرماید: «اینان دو گروهند (دشمن یکدیگر) که درباره پروردگارشان به جدال و نزاع برخاستند.» امام پاسخ داد: ما و بنی‌امیه هستیم که درباره خدای - عزوجل - به جدال و مخاصمه پرداخته‌ایم؛ ما می‌گوییم خدای راست گفت؛ و آنان می‌گویند: خدای دروغ گفت: پس ما و ایشان تا روز قیامت [نیز] دشمن یکدیگریم. [۱۱].

اهل بیت، حکمرانان الهی

در آیه ۴۱ سوره حج می‌خوانیم: «[یاران خدا] کسانی هستند که اگر در زمین بدانها قدرت و مکتب بخشیم، نماز را برپا داشته و زکات را می‌پردازند و امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند و...» امام (ع) فرمود: این آیه در شأن ما اهل بیت فرورستاده شده است.

طهارت و عصمت اهل بیت

خداوند در آیه ۳۳ سوره احزاب می‌فرماید: «خداوند اراده کرده است که پلیدی و گناه را تنها از شما اهل بیت دور سازد و شما را پاک گرداند. [و به مقام عصمت رساند]» آن حضرت فرمود: رسول خدا (ص) در منزل ام‌سلمه بود که برایش [غذایی به نام] حریره آوردند. آن حضرت علی و فاطمه و حسن و حسین (ع) را فراخواند و همگی از آن خوردند. سپس عبای خیری بر آنها افکند و آیه فوق را تلاوت فرمود. [۱۲].

اهل بیت منبع علوم

خداوند در آیه ۱۲ سوره یس می‌فرماید: «و همه چیز را در امام آشکارکننده‌ای برشمرده‌ایم.» آن حضرت فرمود:... حضرت رسول خدا (ص) فرمود: مراد از «امام مبین» امیرالمؤمنین (ع) است، بی‌تردید او همان امامی است که خدای - تبارک و تعالی - در وی علم هر چیزی را به شماره درآورده است. [۱۳].

پیوستن به اهل بیت و دوستی با ایشان

در آیه ۲۳ سوره شوری می‌خوانیم: «[ای رسول ما، به امت] بگو: من از شما اجری نمی‌خواهم جز دوست داشتن نزدیکانم.» امام حسین (ع) فرمود: آن خویشاوندی که خداوند پیوند بدانها را فرمان داده و حق آنان را گرامی داشته و خوبی را در ایشان نهاده است، خویشاوندی ما اهل بیت است. خداوند حق ما را بر هر مسلمانی واجب کرده است. [۱۴].

اهل بیت هماره در حال عبادت

خداوند در آیه ۲۹ سوره فتح می‌فرماید: «... آنان [کسانی که با رسول خدا (ص) در برابر کفار سرسخت و در میان خود مهربانند] را می‌بینی که پیوسته در حال رکوع و سجودند...» امام (ع) فرمود: این آیه درباره علی بن ابی طالب (ع) نازل شده است. [۱۵].

اهل بیت سرچشمه روشنایی‌ها

در آیات آغازین سوره شمس می‌خوانیم: «سوگند به خورشید و تابش و گسترش نور آن در هنگام بالا آمدن...؛ و سوگند به ماه، آن هنگام که در پی خورشید برآید و سوگند به روز آن هنگام که زمین را روشنایی می‌بخشد.» امام (ع) فرمود: مراد از خورشید، محمد رسول خدا است؛ و مراد از ماه امیرالمؤمنین علی است که به دنبال محمد (ص) می‌آید و مراد از روز قائم آل محمد است که زمین را از قسط و عدل پر می‌سازد. [۱۶].

نعمت دینداری و ولایت اهل بیت

در آیه ۱۱ سوره ضحی می‌خوانیم: «... و اما نعمت پروردگارت را، پس بازگو کن.» امام (ع) فرمود: مراد از نعمت، دین و اعتقاد به ولایت اهل بیت (علیهم السلام) است. [۱۷].

اهل بیت و آگاهی از رویدادهای آینده

امیرالمؤمنین (ع) سوره قدر را تلاوت می‌فرمود. حسین (ع) گفت: پدر، گویا این سوره [که] از دهان شما [شنیده می‌شود] شیرینی خاصی دارد! حضرت فرمود: ای فرزند رسول خدا و فرزندم، من از این سوره چیزی می‌دانم که تو نمی‌دانی. هنگامی که این سوره نازل شد، جدت رسول خدا (ص) مرا فراخواند. وقتی به محضرش شرفیاب شدم [آن را برایم قرائت فرمود؛ سپس بر شانه راستم زد و گفت: ای برادر من و وصی من و سرپرست و ولی امتم بعد از من، و ای دشمن دشمنان من تا روزی که همگان برانگیخته شوند، این سوره بعد از من برای تو است و بعد از تو برای فرزندانت. [آری] جبرئیل (ع) برادر فرشته‌ام، حوادث امتم را در سنت خویش برایم گفته است و همانها را برای تو نیز بازگو خواهد کرد. این سوره در جان قدسی تو و جانشینان [من و تو] تا آن هنگام که طلوع فجر قائم (ع) سرزند همواره نوربخش خواهد بود. [۱]. اللهم عجل فرج قائم آل محمد (ع)

پاورقی

[۱] مسند ابن حنبل، ج ۳، ص ۱۴، دارصادر، بیروت.

[۲] صحیفه نور، ج ۲۱، ص ۱۷۰. (با تصرف).

[۳] آل عمران، آیه ۷.

[۴] التفسیر المنسوب الی الامام العسکری (ع)، مؤسسه الامام المهدی (ع)، قم، ص ۲۶۷.

[۵] همان، ص ۴۴۸ به بعد.

[۶] الکافی، شیخ کلینی، دار صعب، بیروت، ج ۸، ص ۲۴۴.

[۷] کفایه الاثر، خزّاز قمی، انتشارات بیدار، قم، ص ۱۷۵.

[۸] مائة منقبة، ابن شاذان، ص ۱۳۷. مدرسه الامام المهدی (ع)، قم.

- [۹] عيون اخبار الرضا (ع)، شيخ صدوق، ج ۱، ص ۲۸۰، مؤسسة الأعلمی، بیروت.
- [۱۰] تاریخ ابن عساکر «ترجمة الامام الحسين (ع)، ص ۱۵۷، مؤسسه المحمودی، بیروت.
- [۱۱] الخصال، شیخ صدوق، ص ۴۲، مکتبه الصدوق، تهران.
- [۱۲] البرهان، سید هاشم بحرانی، ج ۳، ص ۳۱۲، مؤسسه اسماعیلیان، قم.
- [۱۳] معانی الاخبار، شیخ صدوق، ص ۹۵. جماعة المدرسين، قم.
- [۱۴] البرهان، ج ۴، ص ۱۲۴. مؤسسه اسماعیلیان، قم.
- [۱۵] المناقب، ابن شهر آشوب، ج ۲، ص ۱۵.
- [۱۶] تفسیر فرات کوفی، ص ۲۱۲.
- [۱۷] المحاسن، شیخ برقی، ج ۱، ص ۳۴۴. المجمع العالمی لاهل البيت (عليهم السلام)، قم.
- [۱۸] بحار الانوار، علامه مجلسی، ج ۲۵، ص ۷۰.

۔ ۔ ۔